

# Nuorttanaste

«Gæts dam Ibmel labba,  
gutte mailme suddo guoddat.»

«Son dagai rafhe su ruosa  
varai bokte.»

No. 18.

11. jakkegærddede.

«Nuorttanaste» maksu ovta krävna jakke-  
dagast, blaðde dinggujvuvu juokke poasta-  
rappe bokte.

30. September 1909.

«Nuorttanaste» olgusboaita guovte gærde  
manost — dam 15ad ja dam 30ad dæssa  
juokke manost.

## Moft Ibmel bigja hettetu- said helvetgæino ala.

(Lasse oudeb nummari.)

(Loappa.)

Muttom cæra hettetus, maid  
Ibmel bigja suddo ja duššadume  
gæino ala læ

— Bassevnoigna ja su barggo.

Man dat dadde læ iuašlaš. sikke  
don ja mon ledne dam guoratal-  
lam. Atte buok havskodaga siste  
dam mailmest mattek mærkalaš  
dovdeke min vaibmoi boattet —  
maštesvuotta ja duttamættom-  
vuotta daina allemin, maid mi  
allep. Mi dovddap aibašæme juo-  
ga booreba manjai. Min vaibmoi  
barganek muitok sida, girikko ja  
ædnanek birra, maidai bibal ja  
Ibmel boatta jurddagi.

Muttom ækked çokkai okta  
olmai ja speli koartaid bævde  
baidast, son læi okta çada ibmel-  
mættom olmai, gutte gulai muttom  
hærvas bærraši. Go son læi çok-  
kamen ja spelemen, de dovda  
son Ibmela jiena su vaimostes.  
Son jaki atte son dal jabua. Son  
nuokki bævdest bajas koartaigum  
giedast ja manai su lanjasis.  
Okta biganieidda læi dobbe siste.  
Vuost celki son ješjeçaines: «Mon  
im rokkadala nuft gukka go nieta-  
da læ lanjast.» Mutto son læi  
nuft doppitallam, atte vajakdatti  
buok. Son luottadi çibbides aia  
ja çuorvoi Ibmeli, atte son Jesus  
diti addaši andagassi sudnji su  
suddoid. Dat olmai çaddai man-  
nel okta famolaš bargge evangeli-  
um balvvalusast sikke Iriandast  
ja Skotlandast.

Alma douge lokke læk dov-  
dam jiena du vaimod siste, jiena  
mi læ çækkam dudnji, atte dat  
pu ællem læ bæjos ællem, ja atte  
buoremus dudnji lifçi, atte jorg-  
galusa dagašik ja algašik ællema  
nubbastuttet ouddaigo manjed  
šadda. Gost bottek daggar jurd-  
dagak? Dat læ Ibmel, gutte Bas-  
sevnoigna sadde hettet du gadotusa  
ja duššadume gæino alde. Don  
berrik dam jiena guddalet, jorg-  
galusa dakkot ja Kristusa vuo-  
staivalddet.

Mon namatam vel ovta, maid  
Ibmel bigja hettetussan gadotusa  
gæino alde, ja dat læ

Kristalaš særvvegolde barggo.

Kristalaš girikko daiba særvvegol-  
de ædnam alde læ okta barggo-  
joavkko. Manga laganak læk ær-  
moaddaldagak ja damditi læk omdai  
manga lagana barggo. Dai  
vuostas maid mon namatam læ

evangelium sardnedagat.

Bæstamek manemus goçorot su  
maltajegjidi læi, nuftgo mi buok-  
kak diettep: «Vilgget oibba ma-  
ilbmai ja sardnedeket evangelium  
buok sidvadussi.» Ja Kristusa  
mattajegjek læk juokke aige muit-  
tost ædnam dam goçõma. Vuos-  
tas helludakbæive çaidnep mi  
Pietara roakkadet sardnedamen  
dam russinavllijuvvum Jesusa, ja  
5000 damanaga bæive bigjujvuv-  
jogjo Kristusa særvvegoddai. æd-  
nag jakkeçuodek læk dam rajest  
gollam, mutto vel odnege çuogja  
Kristusa ruossaevangelium bestu-  
jubmen vaivan suddolažaidi, ja  
duhatak ja fast duhatak læk dam  
ovtagærddasaš evangelieme bokte  
hettijuvvum gadotusa gæino alde.

Sin vaimok læk çuovkkanam ruos-  
sasarne bokte ja ædnagak læk or-  
ne alme ilo ja hærvasvuoda nav-  
dašæme, mutto æi læk buokaidi  
addujuvvum dak navcak ja addal-  
dagak atte evangelium sardnedet  
stuora çoaggalmasaid doallama  
bokte. Sin ærmoaddaldagak læk  
fast æralaganak. Si mattek ond-  
damærka diti

sardnedet daina oktasin.

Don matak guovta gaskan sarno-  
det du oappasinad, du verdinad,  
du skipparinad, du sogalažained  
ja gæina ikkenassi Jesusa ja su  
bæstem armo birra, ja don ma-  
tak daggo bokte læt buristsiydnad-  
dussan ja bestujubmen dam oib-  
mai daihe nissoni, gæina don sar-  
nodak, don matak læt hettetussan  
sudnji gadotusa gæino alde. Uai  
dat manga have çajeta dænen, æt-  
te i læk avkke oibmuid sarnotal-  
lat buoradussi; mutto mi æp gul-  
ga damditi vaibbat, dasigo Hærra  
læ ješ çækkam: «Don galgak  
dam ibmelmættomi çækket mi  
sane, dat gutte gulla son gullus  
ja gutte i son diktus orroi.» Dav-  
ja læ oidnum, atte sardne mi læ  
gulddaluvvum ja rava mi læ sul-  
dujvuvum gukka mannel æska læ  
duojes dakkam. Kristalaš særv-  
vegodde barggoi gulla maidai bla-  
di ja girji çallem ja prenteinbarg-  
go. Okta buorre giije daihe bla-  
de læ davja læmaš gaskaoulinen  
moridussi ja jorggalæbmai.

Vel okta ucca bladašge, mi  
læ gitti naketuvvum, læ davja  
buore dugjom. Muttom skovva-  
goarroi addujuvvui okti okta trak-  
tata (ucca bladaš), son geæasti  
dam ala, mutto go oim atte dat  
sarnoi suddo ja armo birra, de i

viššam lokkat, mutto coggali dam skuovvasola gaski, dam skuvvi, maid son læi diyvomen. Dat olmai, gæsa dak skuovak gulle, lovti daid solaid ja muttom bæive fuobmai son bapirbitta sola bacatusa vuolde. Son valdi ja logai dam, ja dat šaddai sudnji gaskaobmen jorggalussi. Dam ueca bladača ani Hærra dam olbmai hettetussan gadotusa gæino alde.

Ovta vela namatam loapadassi, maid kristalaš sœrvvegodde matta adnet su bargostes suddolažži hettetusaigad bigjat duššadæme gæino alde, ja dat læ r u t t a.

Juokke kristalaš berre oaffaruššat vebaš evangelium videdæbmai. Dat vierro læ læmaš juo algo rajest, jos dat i lifi dakkujuvvum, de i lifi Kristus sardneduvvum min davveædnamin. Boares litto aige gočoi Hærra logadasa addet sudnji; læk vela min aigege kristalažak, gæk logadasa addek evangelium videdæbmai. Ja Hærra lavve daggariid valljogasat buristsivdnedet.

Barggop mi buokak navcaidæmek mielde hettetusaigad bigjat gadotusa gæino ala.

## Buokaidi.

### Lækgo don vaibham?

Bottet mu lusa buokak di, guđek barggabetet ja lepet losidattujuvvum, ja mon aigom addet digjidi vuoinadusa. Matt. 11, 28.

### Guoddakgo don lossa nođid?

Suppe Hærra ala buok, mi du losidatta! Son aiggo du bajas bisotet; son i aigo diktet dam vanhurskasa roappanet. Salm. 55, 22.

### Lækgo don morrašest?

Allet læge morrašest mange diti, mutto diktet buok dingai siste din aiggomušaid boattet Ibmel ouddi vainotemin ja rokkus gitemin, ja Ibmel rafhe, mi bagjelmanna buok jierme, galgga varjalet din vainoid ja jurdagid Jesus Kristus siste. Fil. 4, 6—7.

### Lækgo don buocce ja giksasuvvum?

Duodai, min buocalvasaid læ son valddam bagjelasas, ja min givsid læ son guoddam: mutto mi animek su givseduvvum, časkujuvvum Ibmlest ja varnotæbmen dakkujuvvum. Es. 53, 4.

### Lækgo don diettemættomvuođast?

Mon aigom čajetet ja oapatet

dudnji dam gæino, man mielde don galgak vagjoleit; mon aigom addet dudnji rađe. Salm. 32, 8.

### Lækgo don vaivas?

Gullet dadde, mu rakis vieljak: Igo Ibmel læk valljim sin, guđek læk vaivašak dam mailne obmudakki riggesen læt oskost ja arbolažak dam riki, maid son læ loppedam sigjidi, guđek rakistek su. Jak. 2, 5.

### Lækgo don bagjelgeččujuvvum?

Bagjelgeččujuvvum læi son ja guđdujuvvum olbmui, okta olmuš dievva givsin ja burist dovdos buocalvassi, ja okta daggaraš, gæn oudast olmuš čickka muođoides, bagjelgeččujuvvum, ja mi animek su duššen.

Es. 53, 3.

### Lækgo don apitaga?

Mutto si, guđek vurdek Hærra, ožžuk ođđa famo, bajedek soajaid dego goaskemak; si vagjolek ja æi vaiba, si vazzek ja æi viesä. Es. 40, 31.

### Lækgo don ustebitaga?

Okta usteb læ, gutte bisso nanosebbot go viellja. Sadnel. 18, 24. Son læ cælkam: »Mon im eisege aigo luottet du ja im eisege guođdet du.« Hebr. 13, 5.

(«Krigsr.»)

## Rakisvuotta.

Čuogjago mikkege sanid čabbasæbbot go dat? Lækgo don oaidnam čabbasæbbo šaddoid du dagoind, go dalle go don læk dakkam daid rakisvuodain?

Dobbe gost rakisvuotta i læk, dobbe læ sævdnjad ja galmas. Du birastatem dovddo laitas ja dokkimættom, ja du mieldeguoimok du birra orrok norddašuvvumen erit.

Gæča ovta sida, mi bajasrakaduvvu rakisvuoda siste, dobbe dovdak don alo læ likko. Damditi tele rakisvuoda siste ja don matak juksat dam stuoremus likko.

Ibmel cælkka ješ, atte son læ rakisvuotta. Ibmel læ rakisvuoda stuora appe, jos don boadak su lusa, de oažok don dam stuoremusa ællemest (rakisvuoda), ja daggo bokte oažžot dam stuoremus likko.

### Čuožo bargalaga vuostai,

ja son galgga bataret du lutte erit. Soada su vuostai, go son boatta duššalaš æppadusain, vaddes gačaldagai guim, garra ja bačča dingaiguim. Aje su erit Vuoina mikin ja osko galbain;

časkad buok su buolle njuolaid ja gulddal Ibmel jiena. Rakis loleke, mon rokkadalam dudnji du jabnemættom silod ja du ječad agalaš buore diti, ale divte eisege ječad fillitad dat dam bahaš vašalažast; dastgo dat duššada obba du ællem ja doalvvo du agalaš varnotesvutti ja giksai — gosa čoagganek buok bargalaga balyvalægjek, gæk læk eritjorggalam ječaidæsek dam ælle Ibmel lutte ja æi læk vuttivalddam su ravvagid.

## Hærra vavnok.

(Sisasaddi O. A.)

David lavllo dam 68ad salmast allalavllag Hærrai, gutte læi addam vuoto (13. v.) ja nævvo almuga læt mielde allalavllagest. — Son ouddandoalla stuora čæppevuodain, mi Ibmel læmaš ja mi son aiggo læt su olmuides vuostai: »Ibmel, si oidne du væga, mu Ibmel, mu gonagasa væga hørvasvuodast,« nuft čuogja dat oskonanosmatte lavla, go son vuoinast matta oaidnet, moft baken olbmuk galggek jorggalet ječæsek Ibmel guvllui.

Dakkam varas dam æmbo čielgasen su olmuidasas, gæk ditte atte ædnag soattevægain legje mœrkak stuora famo ala, ja ouddandoallam vavaš man roakkadak si læk, guđek ožžuk jeddetusa Hærrast, čuorvvo son: »Ibmel vavnok læk guovte gærde loge duhat — duhat ja fastain duhat, nuftgo Sinaiest bassevuodast.« Salm. 68, 18. Dat datto cælkket, atte nuftgo Hærra læi Sinaiest go laka addujuvvui, de læ son su almuges gaskast birastattujuvvum almalaš vægast. Atte Ibmel vavnoid lokko læ duhatak, dam bođi dovddat Israel dallego ruksis mæra rasta manai, go dat rappasi, ja Farao famolaš vækka gavnai su havdes dam čiegnales mærast.

Josya su stuora vægaines oažoi oaidnet, moft Hærra sadde su vavnoides olgus ja soatta su almuges oudast, go dat vagjola gulolašvuoda balgga mielde — go dat alma mieke anketta valdi Jeriko.

Elias.

»Israel vavnok ja su ridijægjek!« čuorvoi Elisa, go son oini Eliasa mannamen garradalke siste. Aigo læm dak vavnok, mak vugje ouddan, go Elias — mannelgo Baal papai rokka-dusak legje javotuvvam Karmel vare alde alma vastadusa oažoketta, ja Is.

rael Ibmel læi vastedam Elias rokka-  
dusa dolain — valddujuvvui bajas,  
nuft atte Israel duhatak čurvyvo dego  
ovtain njalmin (1 Gon. 18, 39): »Hær-  
ra, son læ Ibmel! Hørra, son læ Ib-  
mell! Dast dagai Ibmel njiddo dola  
su balvvaleggines (Salm. 104). Vida-  
sebbot čuožžo sëmme salmast, atte  
son »dokka balvaid su vavdnones,  
mi dpatuvai, go Elias dam gukkes  
goiko mañnel su rokkadusas mielde  
bæsai gullat šuva arvest, ja dat famo-  
laš arvve mi bođi (1 Gon. 18, 41) læi  
okta duodaštus Akabi ja obba almugi  
dam ala atte jos si datto gæččalet Ib-  
mela, de datoi son rabastet alme væ-  
gaid ja duhat vavno alde duhat lok-  
kai buktet sigjidi buristsivduadusa. —  
»Mu siello maino Hærral! cælkka  
salbmadakke (salbma 104) ja laseta:  
»Hærra mu Ibmel, don læk hui stuo-  
res, don læk bagjelasad coggam gona-  
gasvuoda ja hærvassvuoda. Son bag-  
jelasas garvvoda čuovggasa dego bik-  
tasa. Son olguslebbe alme nuftgo  
goaččē.»

O agalaš likko, atte dat buok-  
vægalaš ja vaibmolades Ibmel læ min  
aččē — mi guđek læk luoppam min  
teppeoskomek ja damditi bæssam erit-  
soattamest okto, mutto oazžop væke  
sust, gutte læ loppedam soattat min  
oudast daid duhat vavnoiguim, gutte  
juokke bæive datoši dævdet su lop-  
padusaides min ala: »Ale bala, dast-  
go mon læm da mielde!«

#### Topelius.

Juo, min Ibmel boatta manga lakai  
dovdastam varas su datos, vai mi  
boattep dovddat su rakisvuoda. —  
Dat læi okta ucca lavlaloddaš, mi læi  
gaskaoabmen dasa, atte diktijægje Za-  
karias Topelius rabasti su vaimos Ib-  
mel raffai. Dat læi ovta ucca šlaja  
nieidaš væke bokte, atte dat rigges  
Naaman šaddai dærvasmattujuvvut su  
spittalvuodast ja dæivvat su Ibmeles.  
(2 Gon. 5).

Filippešt læi Paulus ja Silas lav-  
la, maid Ibmel ani gaskaoabmen buk-  
tem varas evangelium fanggavakti ja  
su vissoi.

#### Muttom oasse Hærra vavnoin.

Dat læi okta aččē, gutte vællai  
jabmemsægast raffhetes oamedovdoin.  
Go son fuobmagodi, atte su mañemuš  
dibmo lakkani, sarnoi son su akaines,  
moft son galgai rassat daina viesoin,  
maid soai æigadušaiga. Su ucca niei-  
daš čuožoi ja gulddali, ja morrašin

celki son: »Aččē, lægo dust mikkege  
viesoid dobbe gosa don dal aigok  
sirddet?« Dat časki vuolas su vaib-  
moi, ja son dovđai man gæfhe son  
daddē læi dasa, ja dat šaddai gaska-  
oabmen su bestujubmai, ja dastmañ-  
nel manai mašolažat dam oednami,  
gost mati assat raffhe siste. Okta  
aidno sardne stuora dujin — okta  
Ibmel vavnoin!«

Juo, nuft læ min Ibmelin — son  
læ alelassi oecam dam lappum savca.  
Su rakisvuotta gassa olgus, čuorvyvo  
ja goččē juokke luodda guorast.

Ovta aige gæččest gullim mon  
muittaluvvumen ovta ačē birra, gutte  
læi friajurdašægje (ibmelbiettalægje),  
mutto gutte læi naittalam muttom  
kristalaš nissonin, gutte čiegosvuodast  
gæččēali bajasgæsset oedno aidno bar-  
ne kristalašvutti. Son oapati sudnji  
kristalaš lavlagid, maid aččē læi biet-  
talam gulddalēmest. Mutto ovta bæi-  
ve čokkai su ucca gandas su čibbi  
alde. Gandda algi lavllot, ja gutte  
matta — erinoamačēt vel aččē —  
gielddet ganda lavllēmest?

»Su salla, dat læ nuft stuoress ja  
vides, dat olla sikke dudnji ja muñji!«  
lavloi dat uccakaš, čokkadedin rabas  
salain æmbo dovđosen dakkam varas  
oaiyvvela. Aččē šaddai duodalažat dæi-  
vatallat, luotteli su gandas hoapos  
vuolas ja doamai ganjat čalmiguim  
nubbe ladnji. Alma dieđekattē læi  
gandda gaskaoabmen ačē jorggalassi  
— okta Hørra saddagin.

Ibmel lekus maidnujuvvum, dam-  
ditigo son goččēoi juo bæivaš bagjane-  
me rajest ja gidda dain luottlademe  
ragjai, ja dam oudast go son i luoite  
sin, guđek čurvyvok su! »Juo, gidda  
din vuorasvutti læm mon dat sæimna,  
ja gidda čurggis vuovtai ragjai aigom  
mon guoddet din; mon læm dakkam  
dam ja ain aigom doallat din bajas,  
ja mon aigom guoddet din ja diktet  
din eritbessat.«

Nuft læ su sadne, gæn vavnok  
læk guovte garde loge duhat.

#### Hallelujat!

#### Mailme loappa mañeduvvum 24 dimoi

Amerikast læi okta særvve, mi  
læi čoagganam ovta ucca gavyugažži  
mailme loapa vuorddet. Si rokkadal-  
le ija ja bæive gæččos vakko ja vurd-  
de, atte duobmobæive galgai boattet  
bærjadaga dimo 10 aige oudal gas-  
kabæive. Aido vebaš oudal go dib-

mo šaddai 10, de bođi okta hirbmos  
bajandakke, mutto ovta čalbmeravk-  
kalēme mañnel šaddai fast aibmo ja-  
lakas. De čuožželi bajas særvve oaiyv-  
vamuš ja čuorvoi, atte duobmobæive  
ferte læt mañeduvvum ovta janduri.  
Maidai æra baikin mada staitain Ame-  
rikast muittaluvvui, atte einostusak  
duobmobæive birra legje ovtaradala-  
žak. Erinoamačēt negerī gaskast læi  
stuora ballo. Si raffhetuše ja heitte  
barggamest manga sajest.

## Dærvass siello

### dærvass rubmasi.

Hr. Johs. T. Hanssen, Bergen, Mon  
aigom duodaštet Dudnji mu buocalvasa bok-  
te mañnelgo læm dovddam Din apparataid  
gukkes aige, atte must læk čajatusak dam  
ala maid Don læk dakkam mu sidaguome,  
Martha Bjøntegaard vuostai; son gutte læi  
oecam doaktarid sikke gavyugin ja ædnam-  
baikin lakka 20 jage dušsas, mutto dærvass-  
muvai Du boakkana bokte, go son læi lakka  
jabmema. Dam ala læm mon visses. Dalla-  
naga go son bijai dam bagjeli, celki son ješ,  
atte son šaddai adab, ja dal læ son nuft gas-  
sag ja buoidde, atte olmuš ferte jakket son  
læ dal æra olmuš. Mon jerrim, læigo son  
addam Dudnji su fallujumes, ja de vastedi i  
vnošt læm, de goččēom mon su ainas dakkat  
dam. Lifčik nuft buorre saddisik mudnji ovta  
apparata mu davda diti, maid doaktarak goč-  
čodek kronisk rheumatisme, læsbme ladda-  
sin ja garasvuota suornain. Gudn.

Gunhild Hangaard.

adr. skuvlaovvamuš Andraa, Drøbak.

Bræva K. M. Skaanevikast Bergen lak-  
kasin. Du apparata læm mon ožžom ja dov-  
dam buoredeme dast, nuftgo dat maidai læ  
dat buoremus ja halbemus dalkas, maid mon  
læm mattam dovddat.

Jos buok dalkkasak læk avketæmek,  
de ale suorggan, mutto gæččal ovta mu ap-  
paratain, mak læk dak buoremusak. Manga  
jagaš gæččalēbme læ addam mudnji duodaš-  
tusa duottavutti. Bræva 85 evre frimorkai-  
guim ja čielgga muittalus davda birra.

Peastaadr. Johs. T. Hanssen, Bergen

#### Buorre fuođarjakke Sameadnamest.

Dast gieskad telegraferi Altast  
Sameadnam amtagronom (šivitibagjeli-  
gæččē) muttom Troandema bladdai  
čuovvovažat. Lagjo læ dal gærggan  
ja ænaš oasse avjin boattam vissoi,  
halma-suoidnest gal læ ain ænaš oasse  
olggon. Vaiko mañemuš lagjijuvvum  
suinin læ uccanaš alggon daid mañe-  
muš arvi gæččeld, de daddeke čajeta  
buorre fuođarjage Altast ja obba Sa-  
meadnamest. Potetosak maidai læk  
burist šaddam, ja daiddek ollo garttat.

**Hajos aigek Narvikast.**

Muittaluvvu, atte Narvikast læk dal hojos aigek. Malmabolaga læ cœlkam erit 70 bargge guovte vakkoi. Oktibuok læk 100 bargge eritcelkkujuvvum dam stuora naggo diti Ruotarikast. Kaja ja hamanbarggo læ vuolasbigjum, man gæœeld 50 olmu læk saddam bargotaga. Ruttavadnevuotta læ maidai sivvan dasa.

**Kristianiast**

læ viessovadnevuotta stuora mærest, ja æmbo ain sadda viessohætte.

**Olmai bagjel ruovda.**

Okta olmai dampa »Vesteraalen« mandskapast, okta 22-jakkasaš matros, gæœai merri bagjel damparuovda, go dampa læi jottemen, gaskal Aas ja Væro Vesteraalast. Vanas bigjujuvui olgus ja olbmuk ocece su 3 dimo, mutto æi gavdnam su. Dat olmai læi erit Naudalast.

**Konfirmasœnbeivve.**

Kristianiast legje gieskad ovta sodnabeivve konfirmantak 7 gavpuga girkoim arvo mielde 2000 ganda ja nieida. Dalle æi saddijuvvum uceeb go 16000 likkosavaldak telegrama.

**Stuoresvuoda gavpug.**

Dam maœemus olmuœlogo mielde læk Londonest dal 7,537,196 — œieœa miljon viitta œuode golbma loge ja œieœa duhat, ovta œuode ovce loge ja gutta asse. Daina læk 4330 gieldda ammetolmuak, 18000 politibalvvalogjek. 43,898 læk penœonistak ja 148,644, guttek vuostaivalddek vaivaœvuoda darbaœeme. 664,294 olbmast læ politikalaœ stemmim-vuoiggadvuotta. Gavpugest læ 2151 eng. mila gatak. Ovta aidno bæivest legje dibina deœbr. manost London dollavavno stæœonain 8071 dollavavno duœœe lagamuœ baikin. Dobbe saddijuvvujegje dibina arvo mielde 923-miljon brœvak ja arvo mielde 25 miljon telegramak. Londona haman oappaladdujuvvu 22531 skipast, ja sisabuktujubine dakka bagjel 4 milliad kruvna.

**œuovvovæ bitta muittaluvvu**

dam bæggalmas dr. Cook dalo birra: Muttom usteb dam dalost, gutte muttomim oappaladdai Cook œaned, gavnai ovta gova (portret) dam eritsidast daloisedest bigjujuvum daggar sagjai, mi læi ovta metarbæle erit guolbest.

Go dam dalo usteb jærai imaœtalla min dalo olbmuin dam birra, oæœoi son dam vastadusa, atte govva læi nuft vuollen damditi go sin guokta ucca manaœa juokke bæive lavviba luoitadet œibbi ala gova ouddi ja rok-kadalaiga Ibmei, atte son divtaœi sin aœe boattet likkolaœat sidi dam varalaœ matkest.

**Kœlœra birra**

Ruoœaœdnamest i læk oidnum œat dal maœemus bladim. Daidda læt dal kœlœra javkkagoattam, go aigge algga œoaskot. Muittaluvvui dast duvle Sameaœdnamest, atte olbmuk æi galga ballat kœlœra boattemest deike Norgi daihe Sameaœdnami, dauditi go aigge algga œoaskot, de javkka kœlœra.

**Buollem Bergenest.**

Dast gieskad ovta sodnabeivve iœœed dimo 7 aige buollai okta viesso Bergenest. Nubbe etaœest asai okta nisson su 8 manaines ja goalmad etaœest asai okta 50-jakkasaœ nisson su barnines ja dam loppadaddim. Si sadde maœemus œalbmeravkkalæmest boktjuvut bajas ja ferttigegje njuikkot olgus glasai œada, go trappa buli. Guovtes manain norddadaiga jœœasga labmalassi ja ferttiga dolvvujuvvut buœœevissoi. Dat 50-jakkasaœ nisson lappasavai suovast olgusboadededin.

**Olmuœaœdnagvuoda jamolaœvuoda****birra œdnam alde.**

Man ollo olbmuk jabmek bæivalaœat? œdnam alde assek arvo mielde 1500 miljon olmu. Rekinastujuvvu atte 30 jage læ olmuœsokkagodde æellemakke. Nabbo dalle jabmek 30 jagest 1500 miljon olmu, juokke bæive 137,000, juokke dimo 5700, juokke minut 95 ja 2 sekundast jabmek 3 olmu.

**Gæn rakisuotta bista gukkemusat?**

œuovvovæ bitta muittaluvvu ovta olbma birra, gutte muttomim œali hui œabba bræva su œdnasist:

»Rakkasæmus œdnæœam!

Dat læ vuostas have, go mon im læk du gieldda njavkastam du riegadambæive. Mudnji læ dat sœmma muittobæive dal, go dallego mon lavvijim mu manalaœ likkosavaldaga dudnji addet.

Mon ferttim dam bæive bivddet du addet andagassi atte mon im læk maidege værsaid œallam dudnji.

Mon mannim senggi. Niegok biras-tatte mu, ja mu vuoigna savkkali: »Du ædne riegadambæivve læ lakkali! Ja mon niegadim, atte mon oidnim elles mailme vaimoid jœœœam oudast. Vuolasdeddum ja gatavaœ sielok saddatalle duokko deike. De gullui okta suobman nuorttan, dimes dego dibino, ja juokke vaimost œuojai dat gaœaldak:

»Gæn rakisuotta bista gukkemusat?«

Vuoi, moft buok sielok doarges-tegje dam gaœaldaga bokte! De, vaste-di juokkehaœ sist: »Mu!« Fastain gullui suobman: »Gæn rakisuotta bista gukkemusat?« Ja rakisuoda vaimok botte oudan ja celkke: »Ovta usteba rakisuotta bista gukkemusat; dastgo dat i læk bagjelimanne ja ige baggijuvvum.«

Mutto de boœi okta sarjaduvvum siello oarjen ja dam vuollegaœ suobman œuojai dego gajanas: »O, mon dorvotuvvim mu rakisuodaœtam mu buoremus ustebil!« Ja buok sielok doargestegje dam sarjaduvvum sielo diti ja mæœœe ruoktot.

Ja suobman œuojai nuorttan fast: »Gæn rakisuotta bista gukkemusat?« Ja sielok botte fast oudan ja celkke: »Rakkasa rakisuotta bista gukkemusat; dastgo dat læ ænemusat buolle.

Mutto go dak nuorra vaimok algge fast dovdad muttoid dam œabba mailmest ja dam vuostas rakisuoda œuvvgis giœast, soœai okta œuovvokkani vaibmo oudan ja œuki moraslaœat: »I vela dat rakisuottage biste; dastgo son gutte mu rakisti buvti mudnji, æive gadnjaliid ja bakœasa ja guœi mu moras sisa ja mu nuora vaibmo golnai!«

Ja fast ovta gærde lædgoi nuorttan, mutto dalle læi moras suobmanest, go dat stuora gaœaldak gullui: »Igo læk mikkege rakisuodaœid mi matta bistet?«

Ja gæœa, okta vaibmo, mi læi læmas lappum ja fast læi bestujuvvum, sarnoi ja celki: »Ovta ædne rakisuotta bista gukkemusat; dastgo son rakista œelkkemættom saggal!«

Ja i oktage siello boattam oudan ja celki: »Mon im saddam nuft rakistuvvut.«

Buok vaimok algge rakislaœ vættemin ja buokak œuryvo:

**Juo, ovta ædne rakisuotta bista gukkemusat!** ja dat læ duotta.

»Nuorttanaste« œalle, prenttejogje ja olgus-ædde læ G. F. Lund Sigerfjœrd, Vesteraalen.